

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Sæt viden i arbejde > **Bedre at plante ålegræs end at stramme reguleringen af kvælstof yderligere**

Bedre at plante ålegræs end at stramme reguleringen af kvælstof yderligere

Ålegræsset kommer mange steder ikke tilbage i fjordene ved at stramme på reglerne for brug af kvælstof. Faktisk Promilleafgiftsfonden for landbrug forholder det sig modsat. Ved at så eller plante ålegræs vil man kunne skabe et levende kvælstoffilter, som renser vandet.

Ålegræs er vigtigt for miljøtilstanden i fjordene. I Danmark har man valgt at satse ensidigt på at regulere på kvælstof for at få mere ålegræs – det såkaldte ålegræsværktøj. Ny forskning viser, at tankegangen omkring ålegræs skal vendes helt om. Hvis der er en god ålegræsbestand i fjordene, renser den vandet, så behovet for at reducere tilførslen af kvælstof bliver mindre. Forskere peger bl.a. på, at flaskehalsen mange steder formentligt er fysisk stress og mangel på ålegræsfrø. Ålegræs skaber både biodiversitet og fjerner kvælstof fra vandet – nøjagtigt som det sker i et vådområde på land.

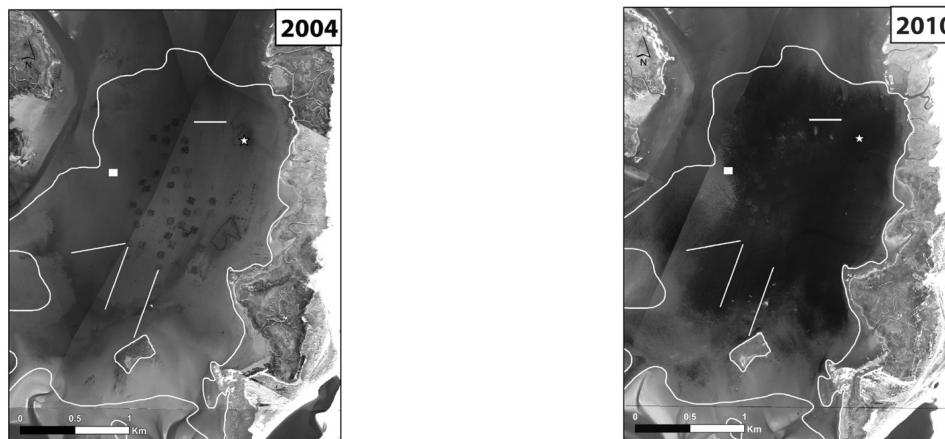
Nyt ålegræs skal beskyttes

I store områder af Odense Fjord er vandet i dag klart nok til at ålegræs, ikke er begrænset af manglende lys. Alligevel vokser der ikke nyt ålegræs frem. Det skyldes fysisk stress fra bølger, mudret havbund, sandorme og store mængder af tang, som driver rundt i fjorden og knækker de små ålegræsspirer. At ålegræsset ikke genetablerer sig, skyldes altså ikke primært, at der er for højt indhold af næringsstoffer i vandet, men at de helt unge ålegræsspirer skal beskyttes, så de kan overleve de første kritiske år.

Ålegræs kan sås ud

Samtidig er ålegræs mange steder helt forsvundet, fordi mængden af frø er kommet under en kritisk grænse. Det er formentligt tilfældet i blandt andet områder af Limfjorden og Stavns Fjord, hvor der tidligere var fine bestande, og hvor lysforholdene i dag er fine.

I amerikanske undersøgelser har man ved at sprede frø i afgrænsede områder, fået ålegræsset til at vokse i en stabil bestand.

Fotos fra 2004 og 2010 (Virginia, USA), viser udvikling af ålegræsbede. De mørke kvadrater i 2004 er 0,4 ha frøplots fra frø tilført i 2001 og 2002. Disse plots er vokset til frøgivende bestande og har spredt sig til et stort sammenhængende ålegræsbed i 2010. Kilde: Orth et al, 2012.

En bestand af ålegræs gør vandet klarere, fordi ålegræsset mindsker ophvirvling af partikler, som i sig selv mindsker sigtedybden. Samtidig virker ålegræs som et levende kvælstoffilter, og dermed er der sat en positiv spiral i gang, hvor ålegræsset gør vandet mere klart, og dermed gør vækstforholdene for ålegræsset endnu bedre.

Det er i alles interesse at få genskabt ålegræsbedene i danske fjorde og kystnære farvande, fordi det gavner miljøet og mindsker behovet for at regulere brugen af kvælstof på markerne.

Læs også [Reetablering af ålegræs – historien om "hønen eller ægget"](#)